Munkaegység-előlegből — házvásárlás

Túl van már az ötvenen, amit nemcsak deresedő haja, de lassan a felnőtt kort elérő gyermekei is bizonyítanak. Apja, de talán még a nagyapja is pásztorember volt, s így lett ő maga is az gyermekkorában. Sok-sok éven keresztül őrizte és becsületesen gondját viselte a falu módosabb, vagy kevésbé tehetős gazdái állataiának. Munkáját felelősségteljesen, ahogy ő mondja, böcsülettel végezte. S mégis (ezt nem tudja elfeledni) egyesektől megaláztatás volt a része, amikor hátára vetett zsákkal ment házról-házra a neki járó pásztorbérért. Mit tehetett egyebet, mint nyelt nagyokat, lenyelte keserűségét, hiszen népes család várta a mindennapit.

Mindez már csak rossz emlék Ómász Károly életében. A múlté. Igen, hiszen legidősebb fiával együtt az elsők között lépett 1959. március első napjaiban a termelőszövetkezetbe. A szövetkezet vezetői, de a tagság is elismeri szorgalmas, gondos munkájukat. Fiával együtt ez évben mintegy 1000—1200 munkaegységre veszik fel a jól megérdemelt járandóságot, ami együttvéve szép összeget tesz ki. Amiről mindig álmodott most beteljesedett, házat vett. A munkaegység előlegből már felét ki is fizette, a többit zárszámadás után.

Elégedett, boldog ember lett idős Ómász Károly, a szövetkezet állatgondozója. Nincs gondja a mindennapira, hiszen a padláson ott van a tetemes mennyiségű természetbeni is.

Ómász néni némi büszkeséggel a hangjában, ezt mondta a szövetkezet elnökének: „mikor elsőízben a helyünkbe hozták a termelőszövetkezet fogatai a teli zsákokat, eszembejutott addigi életünk, s örömömben sírva fakadtam."

Jut öltözködésre, finom falatra, és reggelenként egy fél deci kisüstire is, Károly bácsinak. Ezentúl a termelőszövetkezeti vontató, egy nagyon elégedett ember új hajlékába, a sajátjába viszi a teli zsákokat.

Balogh Árpád

A legnagyobb siker...

Nehéz elképzelni ugye, hogy egy koporsó örömet okozzon? Pedig előfordulhat, hallgassák csak!

A „Hófehérke és a hét törpe" színpadi előadására készült december elején a Lovászpatonai Általános Iskola alsó tagozata. Rendben volt minden. Volt boszorkány, Hófehérke, törpe is, csak egy dolog hiányzott nagyon. A koporsó! Amibe szegény Hófehérkét közszemlére kell tenni a harmadik felvonásban.

Ahol a baj, ott a segítség. A hatodik faluban is tudják, milyen eredményes a politechnikai oktatás ugyanennek az iskolának a felső tagozatában. Sági Gyulát, a politechnikai tanárt kérték meg a törpék, segítene nekik a nagy gondban. A felsősök neki is láttak, lelkesen, ügyesen. Deszkát szereztek, fehér festéket, meg celofánpapírt.

A siker elsöprő volt. Csak úgy záporoztak a könnyek a nézőtéren, amikor a színpadon meglátták Hófehérkét, abban a csodálatos, gusztusos, átlátszó tetejű, hófehér koporsóban. Dörgött a taps.

— Azt mondták a szülők, olyan volt az a koporsó, hogy temetkezni lehetne benne! Ez volt eddig a mi legnagyobb politechnikai sikerünk! — meséli nevetve Sági Gyula.

(f)

A tapasztalat — közös kincs

Az SzMT Kisfaludy Művelődési Ház közismerten a megye egyik legjobb ismeretterjesztő fóruma. Választékos programja, rendezvényeinek látogatottsága, s az előadások színvonala arról tanúskodik, hogy a művelődési ház dolgozói szívügyüknek tekintik a dolgozók ismereteinek állandó bővítését; jó szervező és előkészítő tevékenységgel, fáradságot nem ismerve látják el feladataikat.

S hogy tapasztalataikat nem rejtik véka alá az is tanúsítja, hogy nemrég védnökséget vállaltak két falusi művelődési otthon fölött, ahová rendszeresen eljárnak és segítenek a falusi ismeretterjesztés színvonalának emelésében. A két község: Nemesvámos és Márkó. Az illetékes művelődési otthon igazgatók és Gulyás Istvánné, a Kisfaludy Művelődési Ház igazgatója közösen dolgozták ki a téli időszakra a programot, amelyből egy előadást már mindkét helyen meg is tartottak. A tapasztalat azt mutatja, hogy mindkét községben örömmel fogadták a hasznos lépést, mert zsúfolásig megtöltötte a lakosság a művelődési otthont, s a hallottakról is megelégedéssel nyilatkoztak. Igen jellemző egy nemesvámosi tsz asszony — Borbélyné — „hozzászólása", aki az előadás után így köszönte meg az élményt nyújtó műsort: „Úgye lelkem, annak ellenére, hogy nagyon sárosak lettek, máskor is eljönnek hozzánk. Nagyon köszönjük ezt a szép estét." S most már áruljuk el az est műsorát is. Előadás: „Az ifjúság helyzete a Horthy rendszerben" címmel és Dankó-est hanglemezről.

Szép, dícséretes dolog ez. A falu gazdasági átalakulásával együtt a kultúra frontján is segíteni az új embertípus kialakítását. Elég egy pillantást vetni a téli programra, s látjuk, hogy e cél meg is valósul. Ime néhány előadás-cím: Ifjúságunk jelene és jövője, Az alkoholizmus és ártalmai, Gyermekbetegségek, A Dózsa-féle parasztfelkelés, Út a csillagok felé.

HÍREK

1961. január 1, vasárnap

Kalendárium

A Nap kel: 7 óra 33 perckor, nyugszik 16 óra 2 perckor.
A Hold kel: 15 óra 18 perckor, nyugszik 5 óra 48 perckor.
Ma: ÚJÉV

Időjárásjelentés

Felhős, párás, helyenként ködös idő. Több helyen havazás, havas eső, gyenge szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1 plusz 3 fok között.

A MAI NAPON

80 éve, 1881. január 1-én halt meg LOUIS BLANQUI (ejtsd: blanki) francia kispolgári szocialista. Részt vett az 1830—1870 közötti párizsi forradalmakban. Követői („blanquisták") nagy szerepet vittek az 1871-es Párizsi Kommün idején. Tanait — melyek szerint az emberiségnek a bér-rabszolgaságból való szabadulását „intellektuális kisebbség összeesküvése által" lehet elérni, Lenin éles kritikának vetette alá.

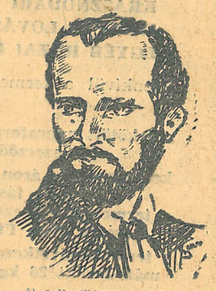

LOUIS BLANQUI

PETŐFI SÁNDOR, irodalmunk büszkesége, a világirodalom egyik legnagyobb lírikusa 1823. január 1-én született. Művészete nyomán lett a magyar líra nemzetivé és európaivá. Forradalmi dalai révén az ifjúság szabadságmozgalmának vezérévé vált.

60 éve, 1901. január 1-én született MIHAIL DUBINYIN, kétszeres Sztálin-díjas szovjet kémikus. Kutatásai fontosak a gázok, gőzök és oldatok elnyelési jelenségeit illetőleg.

15 évvel ezelőtt e napon kiáltották ki 1946-ban az ALBÁN NÉPKÖZTÁRSASÁGOT és annak első kormányfője ENVER HODZSA lett.

Január 1-e a HAITI KÖZTÁRSASÁG nemzeti ünnepe. 1804-ben három évi felszabadító háború után Hispaniola szigetén az első néger köztársaság e napon alakult meg.

5 éve, 1956-ban az addigi brit—egyiptomi közös gyarmat területén megalakult az önálló SZUDÁNI KÖZTÁRSASÁG.

15 éve, 1946-ban e napon történt meg nálunk a SZÉNBÁNYÁK ÁLLAMOSÍTÁSA.

15 évvel ezelőtt, 1946. január 1-én jelent meg a TÁRSADALMI SZEMLE első száma.

206 évvel ezelőtt, 1755-ben e napon született a keszthelyi Georgikon alapítója, FESTETICS GYÖRGY. A szépirodalom és a gazdasági szakirodalom ápolására rendezte évenként a helikoni és georgikoni ünnepségeket.

181 évvel ezelőtt, 1780. január 1-én indult meg az ELSŐ MAGYARNYELVŰ ÚJSÁG, a pozsonyi Magyar Hírmondó. Rát Mátyás szerkesztésében. A hetenként kétszer nyolcadrét formában megjelenő és nyolc évig fennálló lap több Veszprém megyei vonatkozású hírt is fenntartott.

178 évvel ezelőtt, 1783. január 1-én született Eöttevényben HUNKÁR ANTAL, az 1848-as szabadságharc ügyének Kossuth mellett egyik leglelkesebb támogatója. A debreceni országgyűlésen éles beszédet mondott a megalkuvó békepárt ellen, és Veszprém nevében hitet tett a szabadságharc folytatása mellett.

108 évvel ezelőtt, 1853. január 1-én született Veszprémben SIMONYI ZSIGMOND nyelvtudós. Veszprémi szülőházát, a Kossuth Lajos utca 7. számú házat emléktábla jelöli.

*

— A DEVECSERI JÁRÁS községei is hozzájárulnak az Ajkán 1961-ben épülő 12 tantermes gimnázium költségeihez, tekintve, hogy az új iskolába ezekből a községekből is járnak majd diákok.

— AZ INOTAI ALUKOHÓ vállalatvezetősége és szakszervezeti bizottsága 870 darab 10 forint értékű ajándékcsomagot adott a fenyőünnep alkalmából a dolgozók gyermekeinek.

— KÉT TRANZIT-RAKTÁR építését kezdi meg tavasszal a MÉK. A veszprémi raktár 20 vagonos lesz és 10 millió forintba kerül, a pápai 5—6 vagonos, és mivel előregyártott elemekből készül, költsége mindössze félmillió forint. A két zöldség-gyümölcs raktár segítségével megjavítják majd Veszprém és Pápa ellátását.

Szabó Ervin:

HALÁLBOLYGÓ

Utópisztikus kisregény.

I.

Európa felett ragyogott a nyár, és a naptárak júliust jeleztek...

A hatalmas, turbógenerátoros repülőgép úgy úszott a levegőben, mint valami üdülőhajó a Fekete-tenger kék vizén. Odakinn éjszaka volt, felhőtlen nyári éjszaka és az égen millió csillag sziporkázott. A remek bőrfotelekben 150 utas várta a megérkezést Moszkvába.

Szonja, a csinos, szőke stewardess frissítőt kínált az utasoknak, majd bekapcsolta a televíziót. A képernyőn a Főváros nagyadója jelentkezett, valamelyik kultúrpalotából sugároztak tánczene hangversenyt. Éppen az év legszebb slágereit játszotta egy kitűnően összeszokott zenekar, amikor hirtelen elsötétült a képernyő, és megjelent rajta a bemondó arca.

— Kedves nézőink, közvetítésünket megszakítjuk. Rendkívüli hírt kaptunk.

Az utasok felfigyeltek. Mindenki a televízió felé fordult.

— A TASZSZ jelenti: Az Egyesült Űrkutató Központ közlése szerint holnapután hajnalban útrakel az első Mars-expedíció. Az utazás programterve elkészült. Az öttagú expedíció parancsnoka Pjotr Zsukov, a Központ bolygókutató szekciójának vezetője.

— Figyelem, figyelem! Az űrhajó indulásáig rendkívüli adásokban számolunk be az előkészületekről, holnapután hajnaltól pedig űrállomásaink segítségével nézőink is nyomon követhetik a rakéta útját.

A rendkívüli hír hallatára csak akkor engedett fel kissé az utasokon úrrá lett izgalom, amikor a bemondó már azt közölte, hogy visszakapcsolnak a hangversenyre, és újból andalító tánczene töltötte be a gépóriás fényárban úszó utasszalonjait.

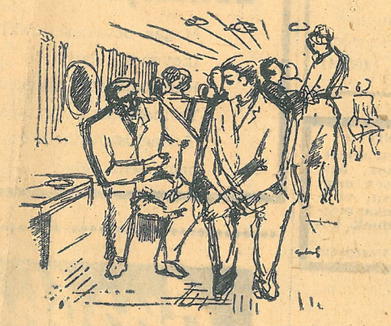

Az egyik sarokban egy barna hajú, energikus tekintetű fiatalember odahajolt egy idősebb, tudóskülsejű férfihez.

— Mit gondol, Sztepán Groncsevics, néhány hónap, vagy esetleg év mulva visszafelé is utazom én ezen a gépen Budapestre?...

Az idősebb férfi, akit a fiatalember Sztepán Groncsevicsnek szólított, megütközve nézett fiatal barátjára.

— Micsoda őrültségeket beszélsz fiam? Ha félsz, inkább el se indultunk volna!

A fiatalember mosolygott.

— Ugyan kedves Sztepán Groncsevics. Nem félek én... dehogy! Csak tudja, olyan furcsa: ma és holnap még itt a Földön, holnapután pedig már a végtelen űrben... aztán a Mars... Egyszóval, nem úgy érzem magam, mint aki üdülni indul Várnába vagy Szocsiba. Megért engem, úgye?

Sztepán Groncsevics bólogatott.

— Persze, hogy megértelek. Én is hasonló érzésekkel viaskodtam annak idején, amikor a Meteor III. fedélzetén első földkörüli utamra indultam — 1500 kilométer magasságban.. Az egész világ ünnepelt, amikor visszatértem, pedig nem én voltam az első, még csak a második sem. A Meteor III. a nyolcadik emberszputnyadik volt... A nyolcadik!

A stewardes a szalon minden asztalához odalépett, közölte, hogy 5 perc múlva landol a gép.

— Kérem, ügyeljenek, azonnal leszállunk.

A száguldó repülőgép alatt feltűntek Moszkva csodálatos fényei. A pilóta egyre alacsonyabbra kormányozta gépét, még néhány perc és simán gurultak a kerekek a végtelen hosszúnak tűnő betonkifutón.

Történetünk két hősével ismerkedtünk meg a Moszkvába érkező repülőgépen. Az idősebb férfi nevét már tudjuk: Sztepán Groncsevics Goncsár, és most már azt is elárulhatom, hogy a bolygók közötti tér sugárzási övezeteinek tudósa,

(Folytatjuk)

BERTALAN ISTVÁN:

Fény

Januárban:
Óvatos macska lopakszik
fagyott hó hártyajegén
szikrákat csihol a fény.
Februárban:
Fagy nyomán felnyög az erdő,
fejsze csap, fűrész zenél,
dermedten fülel a fény.
Márciusban:
Naftalin várja a bundát,
pincében fogytán a szén,
jégcsapokat fej a fény.
Áprilisban:
Rügy bomlik, bőrfoci pattan,
zsivajos a sétatér,
fogócskát játszik a fény.
Májusban:
Ölelés friss nyoma horpad
lehevert fű tetején,
cinkosan nevet a fény.
Júniusban:
Jóllakva piheg a szöcske
elhagyott csibepihén,
gabonát hízlal a fény.
Júliusban:
Árnyékban delel a gulya,
száraz a tehén-lepény,
békákat aszal a fény.
Augusztusban:
Veréb, tyúk fürdik a porban,
hal tátog a tó szinén,
méz-sűrű, ragad a fény.
Szeptemberben:
Kettészelt kukac vonaglik
friss barázdák fenekén,
gerezdet repeszt a fény.
Októberben:
Fáradtan másznak a legyek
zárt ablak hűlt üvegén,
avar közt zizeg a fény.
Novemberben:
Présházban törkölyszag illan,
szesz csepeg rézüst csövén,
vén csőszként pislog a fény.
Decemberben:
Zuzmarás fák között járok,
ág-csontok nyúlnak felém,
vaksin hunyorog a fény.